

ת"פ 31699/07/19 - מדינת ישראל נגד ניסים אוזן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 31699-07-19 ישראל ואח' נ' אוזן

לפני כבוד השופט איתי הרמלין

המאשימה מדינת ישראל

ע"י עו"ד יאיר הלר

נגד

ניסים אוזן

הנאשם

ע"י עו"ד הילזנרט ועו"ד יעקב הלפרן

גזר דין

1. הנאשם הורשע בכך שהחזיק בביתו במשך מספר שנים מספר סנאים מן המין סנאי דקלים הודי המכונה "סנאי חמישה פסים". הנאשם פרסם את הסנאים למכירה ברשת האינטרנט בחודש אפריל 2018, ולמודעה נענו פקחי רשות הטבע והגנים, עמם סיכם שירכשו 8 סנאים תמורת 600 ₪ לכל סנאי. כאשר החלה העסקה להתממש והפקחים הציגו עצמם ככאלה, נפלו לארץ והתפרקו הכלובים שבהם הובאו הסנאים למקום על ידי הנאשם, אשתו ובתו. 6 מן הסנאים נתפסו, אחד ברח ואחד מת בעת ניסיונו לברוח.
2. הנאשם הורשע בעבירות של החזקת חיות בר וסחר בחיות בר לפי סעיף 8 לחוק להגנת חיות הבר, תשט"ו-1955. חוק זה כשמו כן הוא - כלומר, תכליתו היא הגנה על חיות הבר מפני האדם. תכלית זו ניתן לפרק למספר תכליות משנה. החוק נועד לאפשר לכל חיות חיים חופשיים בטבע, ולא כלואה בכלוב או מכלאה. בצד זאת, מבקש החוק לתרום לשימורם של המינים השונים של חיות הבר, הן במניעת ציד וכליאה של חיות בר, והן במניעת התפשטותם של מינים פולשים שמקורם באיזור גאוגרפי אחר, פן ידחקו את רגלי מיני חיות הבר המקומיות ויגרמו להכחדתם.
3. לנוכח תכליות החוק שפורטו לעיל ניתן להצביע על שורת קריטריונים לקביעת חומרתן של העבירות מכוחו של החוק להגנת חיות הבר - מין בעל החיים שהוחזק בשבי, מספר החיות שהוחזקו כלואות, משך החזקתן, תנאי החזקתן, האם מדובר בפרטים שנתפסו בטבע או התרבו בשבי, האם מדובר במין המצוי בסכנת הכחדה וכדומה.
4. בהכרעת הדין בתיק זה הרשעתי את הנאשם בעבירות לפי החוק להגנת חיות הבר וזיכיתי אותו מן העבירות הנוגעות לערכי טבע מוגנים לפי חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח-1998. זאת, משום שהסתבר שמין בעלי החיים שבו מדובר (סנאי דקלים הודי) הותר בעבר בהחזקה ובסחר בישראל, והחזקתו והסחר בו נאסרו לא משום הדאגה לשלומם של הסנאים כפרטים או כמין, אלא לנוכח הסיכון שיתבססו בטבע הישראלי כמין פולש. מגיעים הדברים לכדי כך שרשות הטבע והגנים אספה את הסנאים ממין זה מגני החיות ומפינות החי ברחבי הארץ וריכזה אותם במתקן בגן החיות התנכי בירושלים, שם היא מפרידה בין זכרים לנקבות - כלומר, היא פועלת להכחדת מין שה של סנאים בישראל.

5. עוד יש לציין כי תוחלת החיים של סנאי הדקלים ההודי, כפי שניתן ללמוד ממקורות חופשיים באינטרנט, היא בת שנים ספורות. לפיכך, הואיל ולפי כתב האישום הנאשם רכש סנאים כ-4-5 שנים לפני שפרסם את מודעת המכירה, יש להניח שהסנאים שאותם ביקש למכור הם כולם פרי התרבות בשבי, ואף אחד מהם לא נלכד בטבע.
6. כתב האישום אינו מפרט את תנאי החזקתם של הסנאים בביתו של הנאשם. העובדה שהסנאים הותרו בעבר להחזקה בבתי פרטיים והחזקתם נאסרה מסיבות אחרות, מלמדת לכאורה על כך שהרשות לא סברה כי בכך נגרם להם סבל גדול המצדיק לאסור על כך (כשלעצמי, כמי שאינו מומחה בתחום זה, הייתי משער דווקא כי עבור סנאי שהוא חיה ערנית וזריזה המרבה להתרוצץ, כליאתה היא בעלת משמעות שלילית משמעותית).
7. עוד אציין כאמור לעיל שמדובר במין שמקורו בתת היבשת ההודית ונראה כי במולדתו אין כל סכנה לשימורו של המין.
8. התובע טען כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם צריך לנוע בין קנס של 8,000 ₪ לקנס של 20,000 ₪ בצירוף התחייבות להימנע מעבירה בסך שבין 10,000 ₪ ל-20,000 ₪. את עמדתו ביסס התובע על פסק הדין בעפ"ג (מרכז - לוד) 69264-01-19 **מדינת ישראל נ' מוחמד נאסר** (2019) שם נגזרו עונשי קנס של 12,000 ₪ ו-4,000 ₪ על מי שהחזיקו וסחרו בקופה (מעבר לכך הפנה התובע לגזר דין שהתקבל בעקבות הסדר טיעון, ולכן אינני מוצא מקום להתייחס אליו - לעניין זה ראו ת"פ (תל אביב) 12112-03-17 **מדינת ישראל נ' לוי לבל ושות'** (2018)). התובע הזכיר עוד כי במקרים אחרים אף נקבע כי יש מקום לגזור גם עונשי מאסר על תנאי.
9. עיון בפסק הדין שאליו הפנה התובע מעלה כי מדובר בתיק חמור בהרבה מאשר בעניינו. מעבר לכך שמדובר בהחזקה וסחר בפרימטית הרי שבפסק הדין מפורטות הנסיבות המזעזעות שלפיהן "הגורה עברה טראומה משמעותית בשל ניתוקה מאמה בגיל מוקדם כדי לסחור בה ובנוסף, הוחזקה היא בתנאים שלא הלמו את צרכיה שכן היא הוחזקה בכלוב המיועד לציפורים". על כך יש להוסיף כי מדובר היה בנאשם שעסק במשך שנים בסחר בחיות בר, ואף את הקופה "רכש" תמורת 10 פיתונים בורמזים.
10. הסניגור טען כי מתחם העונש ההולם צריך לנוע בין 2,000 ₪ ל-4,000 ₪. הסניגור הפנה לת"פ (רמלה) 6825-08-10 **מדינת ישראל נ' עדנאן אלקרעאן** (2011) שבו הוטל קנס בסך 2,500 ₪ על מי שקנה והחזיק בשלושה בזים מצויים (הסניגור הפנה עוד למספר תיקים שחלקם עוסקים במקרים של ציד או בעונש שנגזר בעקבות הסדר טיעון, ולכן לא אפרטם כאן).
11. על פסקי הדין שאליהם הפנו הצדדים והוזכרו לעיל, ניתן להוסיף את פסק הדין בת"פ (ירושלים) 46319-05-13 **מדינת ישראל נ' איברהים עוויסאט** (2014). בתיק זה נקבע מתחם עונש הולם שבין קנס של אלפי שקלים בודדים לקנס של 10,000 ₪ ונגזר קנס של 3,500 ₪ על מי שהחזיק בכלוב בביתו 6 חוחיות (ציפורי שיר הנמצאות

על סף הכחדה באיזור ירושלים עקב הציד לצרכי סחר). בקביעת המתחם והעונש התחשב בית המשפט גם במצבו הכלכלי הקשה של הנאשם. בת"פ (ירושלים) 46755-05-13 **מדינת ישראל נ' יצחק אסרף** (2014) נקבע מתחם עונש הולם שבין קנס של אלפי שקלים בודדים לקנס של 15,000 ₪ ונגזר עונש של 6,000 ₪ קנס על מי שהחזיק בכלובים בביתו 7 חודשים.

12. הואיל ומתחם העונש ההולם כולל קנס כרכיב מרכזי, הרי שלפי הוראות סעיף 40 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 יש להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם בעת קביעת מתחם העונש ההולם. הסניגור פירט בטיעונו את מצבו הכלכלי של הנאשם שכפי שניתן לראות במסמכים שהוגשו מתקיים מקצבאות שונות ובהן קצבת ילדים, קצבת הבטחת הכנסה וסיוע בשכר דירה.

13. לנוכח נסיבות ביצוע העבירה ומצבו הכלכלי של הנאשם, אני קובע כי מתחם העונש ההולם כולל רכיב של קנס שבין אלפי שקלים בודדים ל-12,000 ₪. לנוכח החשש מחזרתיות בעבירות מעין אלה, מקובלת עלי עמדת התובע כי ברף העליון של מתחם העונש ההולם מצוי עונש מאסר על תנאי.

14. לנוכח נסיבותיו האישיות של הנאשם והיעדר עבר קודם אני מוצא כי יש מקום להטיל עליו עונש שבחלק התחתון של מתחם העונש ההולם. לפיכך, אני גוזר עליו את העונשים הבאים:

א. קנס בסך 3,000 ₪ שישולם ב-12 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים החל ביום 1.6.2021 או 15 ימי מאסר תמורתו.

ב. הנאשם יתחייב על סכום של 12,000 ₪ להימנע מביצוע עבירה דומה לעבירה שבה הורשע בתיק זה. ההתחייבות תיכנס לתוקף ביום חתימתה ותעמוד בתוקף במשך 3 שנים. לא יתחייב הנאשם כאמור, יאסר למשך 30 יום.

15. מי מן הסנאים שנתפסו ועדיין בחיים, יעבור לידי המדינה שתדאג להבטיח לו תנאי מחיה נאותים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, 5 באפריל 2021, בנוכחות הצדדים.